

โครงการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีล้อยกระ邦
ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. ชื่อโครงการ

โครงการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีล้อยกระ邦

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง (สำนักงานปลัดฯ) ร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๓. ความเป็นมา หลักการและเหตุผล

วันล้อยกระ邦ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ ซึ่งประเพณีล้อยกระ邦มีมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีประมาณ พ.ศ. ๑๘๐๐ ดังปรากฏในหนังสือ “นางนพมาศ” ผู้เป็นพระสนมเอกของพระร่วงเจ้า ที่นา闷พมาศได้เล่าถึงพิธีพราหมณ์ทั้งสิ้น ๑๒ พิธี เริ่มตั้งแต่เดือนสิบสอง พิธีจองเปรียง (เดือนอ้าย เดือนยี่ จนถึงเดือนสิบเอ็ด พิธีอ้ายสุก) ซึ่งพิธีจองเปรียงนี้เป็นพิธียกโคมขึ้นบุษาระเป็นเจ้าทั้งสามในศาสนพราหมณ์ คือ พระอิศวร พระนารายณ์ และพระพรหม เมื่อพระมหาษัตริย์ทรงหันมานับถือพระพุทธศาสนาและให้ศาสนพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ พระราชนพิธีนี้จึงเป็นการบูชาพระบรมสารีริกธาตุ พระจุฬามณีในสวนรัตน์ชั้นดาวดึง และพระพุทธบาท ได้กำหนดการยกโคมไว้ว่า ถ้าปีใดที่มีอธิกมาส (เดือนที่เพิ่มขึ้นในปีจันทรคติ คือในปีนั้นมี ๑๓ เดือน แทนที่จะมี ๑๒ เดือนตามปกติ มีเดือน ๙ ส่องหน จึงเรียกว่า ๙ ส่อง ๙) ให้ยกโคมขึ้นตั้งแต่วันแรม ๑๕ ค่ำ ถึงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนอ้ายเป็นวันลดโคม หรืออีกนัยหนึ่ง กำหนดตามໂທຣາສຕ່ວ່າ พระอาทิตย์ถึงราชศีพฤษจิก พระจันทร์อยู่ระหว่างพุฒาจราเมื่อใด เมื่อนั้นเป็นกำหนดที่จะยกโคม หรืออีกนัยหนึ่งกำหนดด้วยดวงดาวฤกษ์ฤๅษี คือ ดาวลูกไก่ ถ้าเห็นดาวลูกไก่นั้นตั้งแต่หัวค่ำจนรุ่งเมื่อใด เมื่อนั้นเป็นเวลายกโคม “วันเพ็ญเดือน ๑๒ เป็นนักขัตฤกษ์ชักโคมล้อยโคม” ผู้คนพากันแต่ง โคมชัก โคมแขวน โคอมลอย ทั่วประเทศ ทำโคอมตกแต่งตลาดลายมาซกมาแขวนเรียงรายตามแนวโคอมชัยสาระแหงหน้าพระที่นั่งมีมหรสพด้วย นานนพมาศทำโคอมลอยเป็นรูปดอกกระมุท (ดอกบัว) จุดประทีปเบรียง (คือ ใส่น้ำมันไขข้อโโค) มีจุดดอกไม้ไฟ จุดพะเนียงพลุ สวยงามไปหมด ในหนังสือเล่าต่อว่า “อันว่าโคอมลอยรูปดอกกระมุทก็ปรากฏมาจนเท่าทุกวันนี้ แต่คำโกลสมมุติเปลี่ยนชื่อเรียกว่า ล้อยกระ邦ทรงประทีป” ครั้นเมื่อสมเด็จพระร่วงเจ้าได้เสด็จฯ ทางชลมารคทอดพระเนตร กระ邦ของนางนพมาศก็ทรงพอพระราชหฤทัย จึงมีพระราชโองการฯให้จัดพิธีล้อยกระ邦เป็นประจำทุกปี ในคืนวันเพ็ญเดือนสิบสองพระราชนพิธีนี้จึงได้ถือปฏิบัติเป็นประจำจนกระทั่งทุกวันนี้

ประเพณีล้อยกระ邦 เป็นประเพณีที่มีความสวยงามและมีคุณค่าทั้งในแง่ของ แบบแผน ประเพณีและธรรมเนียมการปฏิบัติ ที่มีเสน่ห์และไม่เหมือนชาติใดในโลก ซึ่งนี้คือหัวใจหลักที่ทำให้ประเทศไทยได้รับคำชมเชยจากชาวต่างชาติ ว่าเป็นประเทศที่มีประเพณีน่าสนใจที่สุดอีกประเทศหนึ่งของโลก

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง ในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถาบันตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๖๗ ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องดำเนินเขตองค์การบริหารส่วนตำบล (๕) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ (๖) บำรุงรักษาศิลปะ อารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ดังนั้น สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีล้อยกระ邦 ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ขึ้น

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อเผยแพร่ประวัติความเป็นมาของประเพณีลอยกระทงให้ประชาชนทราบ
- ๔.๒ เพื่อรับรองคือให้ประชาชนใช้วัสดุจากธรรมชาติตามทำกรรม เชื่อมโยงกับภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๔.๓ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการลอยกระทง

๕. กลุ่มเป้าหมาย

พนักงาน เจ้าหน้าที่ และประชาชนในตำบลท่าโรงช้าง

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๗. สถานที่ดำเนินการ

ณ วัดสุวรรณโภภิ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าโรงช้าง อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๘. วิธีการดำเนินการ

- ๘.๑ จัดนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง
- ๘.๒ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ รณรงค์การใช้วัสดุจากธรรมชาติตามทำกรรม และการแต่งการด้วยชุดผ้าไทยเพื่อนำรักษ์ส่งเสริมประเพณีอันดีงามของไทย
- ๘.๓ จัดเตรียมสถานที่ในการลอยกระทง
- ๘.๔ จัดกิจกรรมประกวดการแต่งกายด้วยชุดผ้าไทยสำหรับผู้เข้าร่วมงาน
- ๘.๕ สรุปผลการจัดโครงการ

๙. งบประมาณ

ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และบัญชีโอนเงินงบประมาณรายจ่าย ครั้งที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ งานศาสนาวัฒนธรรมท้องถิ่น หมวดค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเกี่ยวนี้องกับการปฏิบัติราชการที่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดอื่น ๆ รายการโครงการส่งเสริมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีลอยกระทง งบประมาณตั้งไว้ ๖๕,๐๐๐ บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน) โดยมีค่าใช้จ่ายโดยประมาณ ดังนี้

๙.๑. ค่าจ้างเหมาระบบไฟส่องสว่าง	เป็นเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท
๙.๒. ค่าจ้างเหมาเครื่องเสียง พร้อมอุปกรณ์ เตี๊นท์/ เก้าอี้/ โต๊ะ	เป็นเงิน ๖,๕๐๐ บาท
๙.๓. ค่าจ้างเหมาทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ	เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท
- ป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ ขนาด ๑.๕ x ๒.๕ เมตร จำนวน ๕ ป้าย	
- ป้ายลดเชื้อฟม และพลาสติก ขนาด ๐.๕ x ๑.๐ เมตร จำนวน ๑ ป้าย	
- ป้ายสถานที่จอดรถ ขนาด ๐.๕ x ๑.๐ เมตร จำนวน ๕ ป้าย	
๙.๔. ค่าตกแต่งสถานที่	เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๙.๕. ค่าวัสดุไฟฟ้าตกแต่งประดับสถานที่	เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐ บาท
๙.๖. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น	เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๖๕,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ สามารถถัวเฉลี่ยจ่ายกันได้ทุกรายการ

๑๐. การประเมินผล – ใช้วิธีการสัมภาษณ์

๑๐. ผลที่คาดว่า ...

๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๑.๑ ประชาชนได้รับทราบถึงประวัติความเป็นมาของประเพณีล้อยกระ Thompson
- ๑๑.๒ ขยายที่เกิดขึ้นในแม่น้ำลำคลองสามารถถ่ายอุยสลายได้
- ๑๑.๓ ประชาชนร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานประเพณีล้อยกระ Thompson

(ลงชื่อ).....*M. Jam.* ผู้เขียนโครงการ
 (นางสาวกรรตเพชร คงอด)
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

(ลงชื่อ).....*M* ผู้เสนอโครงการ
 (นางสาวรัตนารณ์ สกุลหนู)
 หัวหน้าสำนักปลัด

(ลงชื่อ).....*จิตา* ผู้เห็นชอบโครงการ
 (นางสาวนิภาพนธ์ ภักดี)
 รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปภิบติราษฎร์แทน
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

(ลงชื่อ).....*D. S. A* ผู้อนุมัติโครงการ
 (นายชลาภุณิ ประดิษฐพร)
 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าโรงช้าง